

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.6.2002
COM(2002) 331 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Μεθοδολογικό σημείωμα για την οριζόντια αξιολόγηση των υπηρεσιών γενικού
οικονομικού συμφέροντος**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μεθοδολογικό σημείωμα για την οριζόντια αξιολόγηση των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στην έκθεσή της για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν τον Οκτώβριο του 2001¹, η Επιτροπή όρισε μια στρατηγική για την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, η οποία βασίζεται στα εξής στοιχεία:

- i) ενίσχυση της υποβολής εκθέσεων ανά τομέα·
- ii) ετήσια οριζόντια αξιολόγηση των υπηρεσιών αυτών στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κάρντιφ·
- iii) συγκριτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που θέσπισαν τα κράτη μέλη για την επίτευξη κατάλληλων επιδόσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε τομείς που δεν καλύπτονται ούτε από την υποβολή εκθέσεων ανά τομέα ούτε από την ετήσια οριζόντια αξιολόγηση. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα συνδράμει τα κράτη μέλη για τους σκοπούς της συγκριτικής αξιολόγησης.

Η στρατηγική που προτείνεται εδώ συνάδει με τις γενικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση².

Στις 7 Δεκεμβρίου 2001, η Επιτροπή παρουσίασε ένα έγγραφο με τίτλο «Επιδόσεις της αγοράς των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας: πρώτη οριζόντια αξιολόγηση»³, το οποίο παρατίθεται ως παράρτημα στην «Έκθεση για τη λειτουργία των κοινοτικών αγορών προϊόντων και κεφαλαίων»⁴. Η αξιολόγηση αυτή αποτελούσε μια πρώτη απάντηση στο αίτημα που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη δήλωσή του για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, που επισυνάπτεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Νίκαιας. Προσφέρει μια βάση για τη μελλοντική οριζόντια παρακολούθηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών αυτών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν, το Συμβούλιο «Εσωτερική αγοράς, καταναλωτές και τουρισμός» και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάλεσαν την Επιτροπή να υποβάλει μια μεθοδολογία για την αξιολόγηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και να διενεργήσει τακτικές αξιολογήσεις των υπηρεσιών αυτών. Η παρούσα ανακοίνωση ανταποκρίνεται στα αιτήματα αυτά, καθορίζοντας μια μεθοδολογία την οποία θα εφαρμόζει η Επιτροπή στις μελλοντικές οριζόντιες αξιολογήσεις.

Η οριζόντια αξιολόγηση δεν παρεμποδίζει ούτε θίγει με κανέναν τρόπο την τομεακή παρακολούθηση των αγορών ή των βιομηχανιών δικτύου. Αντιθέτως, παρέχοντας μια οριζόντια

¹ COM (2001) 598 της 17.10.2001

² Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, μια Λευκή Βίβλος, COM(2001) 428, 25.7.2001· Σχέδιο δράσης «Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος», COM(2002) 278, 5.6.2002

³ SEC (2001) 1998

⁴ COM (2001) 736 τελικό

εκτίμηση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων των εθνικών και κοινοτικών πολιτικών, θα εμπλουτίζει και θα συμπληρώνει τις πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω της τομεακής παρακολούθησης.

Η αξιολόγηση των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας τη συγκεκριμένη αυτή εποχή δικαιολογείται από το γεγονός ότι στους τομείς αυτούς επιφέρονται σήμερα σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που οφείλονται σε κανονιστικές, τεχνολογικές, κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές. Επιπλέον, οι βιομηχανίες δικτύου που παρέχουν τις υπόψη υπηρεσίες έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, καθώς αντιστοιχούν σε ένα μεγάλο μέρος του ΑεγχΠ της ΕΕ και οι θέσεις απασχόλησης και οι υπηρεσίες που προσφέρουν αντιπροσωπεύουν μια αρκετά μεγάλη εισροή για την ευρωπαϊκή οικονομία.

Υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη να διενεργηθεί οριζόντια αξιολόγηση των βιομηχανιών παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας απ' ό,τι άλλων υπηρεσιών που έχουν επίσης ουσιαστικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, επειδή οι υπόψη υπηρεσίες ανταποκρίνονται σε σημαντικούς στόχους κοινωνικής και δημόσιας πολιτικής. Ιδιαίτερα, οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής και γεωγραφικής συνοχής, επειδή τα αποτελέσματα της αγοράς δεν προσφέρουν πάντα το κοινωνικώς επιθυμητό επίπεδο παροχής υπηρεσιών ή δεν μπορούν πάντα να το προσφέρουν. Επομένως είναι αναγκαίο να αξιολογηθούν οι επιδόσεις των εν λόγω τομέων για να διασφαλιστεί ότι οι σημερινές διαρθρωτικές μεταβολές δεν εμποδίζουν την επίτευξη αυτών των στόχων κοινωνικής και δημόσιας πολιτικής.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι αειφόρου ανάπτυξης, απασχόλησης και συνοχής της συνθήκης είναι ουσιώδους σημασίας να σημειώνουν καλές επιδόσεις οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Οι οριζόντιες αξιολογήσεις πρέπει επομένως να διενεργούνται σε κοινοτικό επίπεδο. Όπως εξηγείται κατωτέρω, πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας για τον ορισμό του πεδίου εφαρμογής των αξιολογήσεων αυτών.

Όσον αφορά τη συγκριτική αξιολόγηση των μέτρων που αναφέρονται στο σημείο (iii) ανωτέρω, τα οποία θεσπίστηκαν για την επίτευξη κατάλληλων επιδόσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και τα οποία δεν καλύπτονται ούτε από τις οριζόντιες αυτές αξιολογήσεις ούτε από τις τομεακές εκθέσεις, η Επιτροπή σκοπεύει να εξετάσει τις ενδεχόμενες αιτήσεις κρατών μελών σε κατά περίπτωση βάση.

2. ΣΤΟΧΟΙ

Στην παρούσα ανακοίνωση αναπτύσσεται η προσέγγιση της Επιτροπής που χαράχθηκε πέρυσι. Επιδιώκει να συμβάλει κατά θετικό τρόπο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής τους σχετικούς με τις βιομηχανίες δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, παρέχοντας μια μεθοδολογία η οποία μπορεί να βοηθήσει στην παραγωγή ακριβών, εμπεριστατωμένων και συγκριτικών αξιολογήσεων των επιδόσεων τόσο των υπόψη βιομηχανιών δικτύου όσο και των υπηρεσιών που παρέχουν. Αυστηρές και τακτικές αξιολογήσεις των επιδόσεων θα παράσχουν καθοδήγηση για τη χάραξη πολιτικής, ιδίως στο πλαίσιο της διαδικασίας ανοίγματος της αγοράς και μεταρρύθμισης, και θα βοηθήσουν να προσδιοριστεί κατά πόσο τα αποτελέσματα της αγοράς είναι συμβατά με τους κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αξιολογήσεις θα βασίζονται σε τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη των υπόψη βιομηχανιών και στην ανάδραση από τους πολίτες, τους καταναλωτές και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα παρακολουθούν και θα αναφέρουν τις επιδόσεις των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στο σημερινό πλαίσιο των διαρθρωτικών

μεταρρυθμίσεων και της διαδικασίας του ανοίγματος στον ανταγωνισμό. Από την άποψη αυτή, οι οριζόντιες αξιολογήσεις θα επικεντρώνονται στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. *Πώς έχει εξελιχθεί ο ανταγωνισμός στις βιομηχανίες αυτές και, ιδίως, πόσο σημαντική ήταν η επίδραση της διαδικασίας ανοίγματος της αγοράς στις μεταβολές αυτές;*

Για την εξέταση της εξέλιξης του ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς, ιδίως ως συνέπεια του ανοίγματος της αγοράς, θα λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές στη δομή τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης. Οι πρώτες σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με τον αριθμό των ανταγωνιστών, την εξέλιξη των τιμών, το βαθμό ανοίγματος της αγοράς από νομική άποψη και την εξέλιξη της συγκέντρωσης. Οι δεύτερες αφορούν, παραδείγματος χάριν, την εξέταση του κατά πόσον η μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής έχει ωθήσει τους χρήστες να στραφούν προς άλλους παρόχους.

2. *Οι μεταβολές αυτές επηρέασαν τις επιδόσεις της αγοράς;*

Ένας δεύτερος στόχος είναι να προσδιοριστεί εάν οι μεταβολές του ανταγωνισμού έχουν επηρεάσει θετικά τις επιδόσεις των βιομηχανιών δικτύου ως προς την παραγωγικότητα, την καινοτομία, την απασχόληση ή την ανάπτυξη, αλλά επίσης όσον αφορά τις εξίσου σημαντικές πτυχές της προσιτότητας των τιμών, της ποιότητας και της προσβιβασιμότητας των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

3. *Πώς αντιλήφθηκαν τις μεταβολές αυτές οι χρήστες;*

Όπως υποδεικνύεται στην ανακοίνωση του Σεπτεμβρίου 2000 [COM(2000) 580] και στην έκθεση της Επιτροπής [COM(2001) 598], πρέπει να δοθεί προσοχή στις αντιλήψεις των καταναλωτών όσον αφορά την απόδοση της αγοράς⁵. Για να προσδιοριστεί εάν η μεταβαλλόμενη απόδοση παρουσιάζει διαφάνεια για τους καταναλωτές και κατά πόσο εκτιμάται από αυτούς, η Επιτροπή θα διενεργεί έρευνες σχετικά με την ικανοποίηση των καταναλωτών. Γενικότερα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αντιλήψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Οποιαδήποτε ασυμφωνία μεταξύ της αντίληψης των χρηστών και της πραγματικής απόδοσης της αγοράς αυτών των βιομηχανιών θα σημαίνει ότι υπάρχει ανάγκη για περισσότερη διαφάνεια, καλύτερη επικοινωνία και καλύτερο διάλογο με τους χρήστες όσον αφορά την απόδοσή τους.

3. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

3.1. Αρχές

Για την κατάρτιση της παρούσας μεθοδολογίας, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις ακόλουθες αρχές.

- α) Η μεθοδολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στην εξελικτική φύση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Όπως αναφέρεται από την Επιτροπή στην ανακοίνωση του 2000 για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, οι υπηρεσίες αυτές υπόκεινται σε συνεχείς κοινωνικές, οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν ή χρήσιμο να οριστεί *εκ των προτέρων* μια ακριβής και μόνιμη δομή για την οριζόντια αξιολόγησή τους. Η τομεακή κάλυψη και η θεματική εστίαση της αξιολόγησης πρέπει να εξελίσσονται παράλληλα με τις ίδιες τις υπηρεσίες καθώς και με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων.

⁵ Ο όρος «χρήστες» περιλαμβάνει τόσο τους επιχειρηματικούς όσο και τους οικιακούς καταναλωτές. Για λόγους απλούστευσης, οι οικιακοί καταναλωτές θα αναφέρονται ως καταναλωτές στο εξής.

- β) Η μεθοδολογία πρέπει να είναι περιεκτική και να λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές διαστάσεις των επιδόσεων της αγοράς των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη, στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, στην κοινωνική συνοχή, στην ισόρροπη και αρμονική ανάπτυξη των περιφερειών, στην αειφόρο ανάπτυξη και σε άλλους σημαντικούς κοινωνικούς στόχους όπως η ασφάλεια ή η σταθερότητα της παροχής των υπηρεσιών. Η μεθοδολογία πρέπει εν τέλει να καλύπτει όλες αυτές τις διαστάσεις και, στο μέτρο που θα το επιτρέπει η διαθεσιμότητα των δεδομένων, η κάλυψη αυτή θα εξασφαλίζεται ευθύς εξαρχής.

Εντούτοις, όπως προέκυψε από την πρώτη οριζόντια αξιολόγηση, αυτό είναι κάθε άλλο παρά δυνατόν στο παρόν στάδιο και απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες για να καλυφθούν τα κενά στα δεδομένα που είναι διαθέσιμα σήμερα, αναπτύσσοντας νέους δείκτες, ιδίως για τη μέτρηση των ποιοτικών διαστάσεων των επιδόσεων της αγοράς και των προκυπτουσών από τα αποτελέσματα της αγοράς εξωτερικών παραγόντων σε αυτούς τους τομείς υπηρεσιών. Η εφαρμογή της παρούσας μεθοδολογίας και η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη αναμένεται να επιτρέψει τη διεύρυνση του φάσματος των διαθέσιμων δεικτών σε πιο μακροπρόθεσμη βάση.

- γ) Η μεθοδολογία πρέπει να βασίζεται στην πλήρη εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας.

Όπως αναφέρεται στην έκθεση του 2001 για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, «επαφίεται γενικά στα κράτη μέλη ο καθορισμός των συγκεκριμένων απαιτήσεων απόδοσης για τις υπηρεσίες αυτές και να εξασφαλίσουν την τήρηση των απαιτήσεων αυτών». Η παρούσα μεθοδολογία επικεντρώνεται επομένως στις κοινοτικές διαστάσεις των επιδόσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, ιδίως όσον αφορά την επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής που ορίζονται στο πλαίσιο κανονιστικών ρυθμίσεων που δημιουργήθηκε σε κοινοτικό επίπεδο για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Θα δοθεί έμφαση στον αντίκτυπο στην ολοκλήρωση και στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, λαμβανομένων υπόψη των απόψεων τόσο των επιχειρήσεων όσο και των καταναλωτών. Η ανάλυση θα λαμβάνει υπόψη την κατάσταση στα επιμέρους κράτη μέλη, αλλά το μέτρο σύγκρισης για την αξιολόγηση θα είναι οι στόχοι που καθορίστηκαν σε επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, η ανάλυση θα επιδιώκει επίσης να προβάλει την προστιθέμενη αξία και να επισημάνει τις «βέλτιστες πρακτικές» στα κράτη μέλη.

Η επιτυχής εφαρμογή της παρούσας μεθοδολογίας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τη συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών και με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, των οποίων η συμβολή και η συνεργασία θα είναι απαραίτητες για την επιτυχία της βελτίωσης των διαθέσιμων πληροφοριών. Εντούτοις, δεν πρόκειται να επιβληθούν στα κράτη μέλη νέες διαδικασίες ή εκθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας μεθοδολογίας.

- δ) Η μεθοδολογία πρέπει να είναι διαφανής και πολυφωνική δεδομένης της σαφούς κοινωνικής διάστασης των εν λόγω υπηρεσιών.

Η μεθοδολογία πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των πολιτών, ως καταναλωτών και ενδιαφερόμενων μερών, πράγμα που αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της αξιολόγησης των επιδόσεων της αγοράς. Όπως αναφέρεται στην περσινή έκθεση, θα δημιουργηθεί «ένας μόνιμος μηχανισμός για την παρακολούθηση της άποψης των πολιτών και της εξέλιξής τους». Θα πραγματοποιούνται επίσης διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, για συγκεκριμένα θέματα σε βάση *ad-hoc*.

Η δημόσια συμμετοχή θα μπορούσε να επεκταθεί σε σημαντικό βαθμό, όπως προτείνεται στο ψήφισμα⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο προτείνει να «διοργανώσει το διάλογο μεταξύ των διαφόρων υφισταμένων ήδη βημάτων συζήτησης (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή των Περιφερειών, γνωμοδοτικά σώματα, οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε πρωτοβουλίες στον τομέα της κοινής ωφέλειας και ενώσεις καταναλωτών)». Τα αποτελέσματα του διαλόγου αυτού θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να παρέχουν καθοδήγηση για την ετήσια οριζόντια αξιολόγηση, ενώ η ίδια η αξιολόγηση θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων.

3.2. Κάλυψη

Οι αξιολογήσεις θα εστιάζονται στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος· οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας μη οικονομικού χαρακτήρα⁷ δεν θα αξιολογούνται. Αρχικά, οι οριζόντιες αξιολογήσεις θα καλύπτουν τους εξής τομείς: εναέριες μεταφορές, τοπικές και περιφερειακές δημόσιες συγκοινωνίες, ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ταχυδρομικές υπηρεσίες, σιδηροδρομικές μεταφορές και τηλεπικοινωνίες.

Η τομεακή αυτή κάλυψη θα μπορούσε να διευρυνθεί (ή και να περιοριστεί) στο μέλλον, ανάλογα με την εξέλιξη των διαφόρων τομέων. Πιθανός «υποψήφιος» είναι οι υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης. Σε παρόμοια περίπτωση, η μεθοδολογία θα εξελίσσεται για να ανταποκρίνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των νέων τομέων προς κάλυψη. Οι αξιολογήσεις θα καλύπτουν κατ' αρχήν όλα τα κράτη μέλη (σε συνάρτηση με τη διαθεσιμότητα δεδομένων για συγκεκριμένα θέματα). Όπου θα ενδείκνυται και εφόσον θα υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, θα λαμβάνονται επίσης υπόψη οι περιφερειακές πληροφορίες στο εσωτερικό των κρατών μελών. Τα νέα κράτη μέλη θα αρχίσουν να καλύπτονται το 2005.

4. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Η Επιτροπή θα συντάσσει ετήσιες εκθέσεις στις οποίες θα παρουσιάζει τα αποτελέσματα των οριζόντιων αξιολογήσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κάρντιφ για την οικονομική μεταρρύθμιση. Το χρονοδιάγραμμα των εκθέσεων αυτών θα είναι προσαρμοσμένο σε εκείνο της έκθεσης που εκπονεί η Επιτροπή για τα ειδικά εαρινά Ευρωπαϊκά Συμβούλια. Θα αποτελούνται από τρεις κύριες ενότητες.

4.1. Ανάλυση των διαρθρωτικών μεταβολών και των επιδόσεων της αγοράς

Στην ενότητα αυτή, η Επιτροπή θα αξιολογεί, βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών, τις εξελίξεις στο ανταγωνιστικό πλαίσιο και τις προκύπτουσες επιδόσεις της αγοράς των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Στο μέτρο που θα το επιτρέπει η διαθεσιμότητα δεδομένων, θα περιλαμβάνονται στην ενότητα αυτή τα εξής:

- i) Η ανάλυση του ανταγωνιστικού πλαισίου θα εξετάζει την εξέλιξη του **πλαισίου της προσφοράς** από πλευράς νομικού βαθμού ανοίγματος, τις συνθήκες ανταγωνισμού, τον

⁶ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην Ευρώπη» COM(2000) 580 C5-0399/2001 – 2001/2157/COS· τελικό A5/0361/2001. Εισηγητής, Werner Langen. 17 Οκτωβρίου 2001.

⁷ Βλέπε παράρτημα του εγγράφου COM(2001) 598 της 17.10.2001 για τους ορισμούς των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας μη οικονομικού χαρακτήρα. Ο όρος «υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος» χρησιμοποιείται στο άρθρο 86 της συνθήκης και αναφέρεται σε υπηρεσίες της αγοράς για τις οποίες τα κράτη μέλη επιβάλλουν ορισμένες υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας με βάση κριτήριο γενικού συμφέροντος.

αριθμό των φορέων και τη συμπεριφορά τους. Ο σκοπός της αξιολόγησης αυτής θα είναι να προσδιοριστεί εάν υπάρχει ενεργός ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων⁸, εάν η δομή της προσφοράς αλλάζει και εάν υπάρχουν φραγμοί στην είσοδο, όπως προβλήματα διασύνδεσης ή πρόσβαση με διακρίσεις. Η ανάλυση αυτή αναμένεται να αποκαλύψει τη συμπεριφορά των παρόχων και την ύπαρξη πιθανών φραγμών στην είσοδο, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο. Το τελευταίο αυτό θέμα είναι σημαντικό, καθώς ένας από τους σκοπούς της διαδικασίας ανοίγματος της αγοράς είναι η δημιουργία ενιαίων αγορών στις βιομηχανίες δικτύου. Δεύτερον, η έκθεση θα αξιολογεί εάν οι μεταβολές των συνθηκών ανταγωνισμού έχουν συνοδευτεί από μεταβολές στη **δομή της ζήτησης**. Μεταξύ άλλων δεικτών, η συμπεριφορά των καταναλωτών θα παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς.

- ii) Στη συνέχεια, η έκθεση θα αξιολογεί τις **επιδόσεις** της αγοράς των βιομηχανιών δικτύου με την ευρύτερη έννοια, καθώς οι διαρθρωτικές μεταβολές και ο αυξημένος ανταγωνισμός είναι πιθανό να επηρεάσουν τις ποικίλες διαστάσεις των αποτελεσμάτων της αγοράς στους τομείς αυτούς. Πέραν από την απασχόληση και τις οικονομικές επιδόσεις, όπως οι τιμές ή η παραγωγικότητα, οι δείκτες θα εξετάζουν επίσης την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και, ιδίως, την ποιότητα των υπηρεσιών, τους όρους πρόσβασης, την προσιτότητα των τιμών και τους όρους τιμολόγησης, τις περιβαλλοντικές επιδόσεις, καθώς και τον αντίκτυπο στην κοινωνική και εδαφική συνοχή. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στον αντίκτυπο των μεταβολών στους τομείς αυτούς για διάφορους χρήστες και καταναλωτές. Με δεδομένη τη σημαντική εδαφική διάσταση στην παροχή πολλών από τις υπηρεσίες αυτές, θα αναπτυχθούν δείκτες για τη μέτρηση του αντίκτυπου των επιδόσεων της αγοράς στην εδαφική συνοχή. Τέλος, οι αξιολογήσεις θα προσδιορίζουν κατά πόσον οι διατάξεις που καθορίζονται στη **νομοθεσία** ανταποκρίνονται στους στόχους τους.

Το τεχνικό παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης περιέχει έναν προκαταρκτικό κατάλογο δεικτών που βασίζονται στις διαθέσιμες πληροφορίες από την τομεακή παρακολούθηση καθώς και άλλους δείκτες που θα μπορούσαν να αναπτυχθούν στο μέλλον. Ο κατάλογος αυτός θα διευρύνεται και θα καθίσταται πιο ακριβής καθώς η μεθοδολογία θα αναπτύσσεται και θα εφαρμόζεται σταδιακά.

4.2. Αποτελέσματα της διαδικασίας μόνιμης διαβούλευσης με τους καταναλωτές

Η μόνιμη διαβούλευση με τους καταναλωτές αποτελεί μια κεντρική πτυχή της διαδικασίας οριζόντιας αξιολόγησης. Θα παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τη χάραξη των τομεακών πολιτικών καθώς και για τη γενική αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών απέναντι στις βιομηχανίες δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, προσδιορίζοντας εάν οι χρήστες αντιλαμβάνονται και εκτιμούν τις εξελισσόμενες επιδόσεις των βιομηχανιών δικτύου.

Δύο μέσα θα αναπτυχθούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης των **απόψεων των καταναλωτών** σχετικά με τις επιδόσεις των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

- i) Πρώτον, η Επιτροπή θα παράγει τακτικά δείκτες μέτρησης της ικανοποίησης των καταναλωτών σχετικά με διάφορες πτυχές της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Αυτοί οι δείκτες θα αντανakλούν τις αντιλήψεις των καταναλωτών με βάση δεδομένα σε επίπεδο πάνελ που θα συλλέγονται για το σκοπό αυτό. Θα λαμβάνουν υπόψη την

⁸ Η ανάλυση αυτή δεν παρεμποδίζει ούτε καθιστά αναγκαία τη διενέργεια λεπτομερέστερης ανάλυσης του πραγματικού ανταγωνισμού σε τομεακό επίπεδο, που να βασίζεται, παραδείγματος χάριν, στην ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.

προσιτότητα των τιμών, την ποιότητα, την προσβασιμότητα, τη διαφάνεια της αγοράς, τις καταγγελίες καταναλωτών, τις συμβατικές σχέσεις με τους παρόχους και τις περιφερειακές διαστάσεις της παροχής υπηρεσιών μεταξύ άλλων ζητημάτων.

- ii) Η Επιτροπή θα διεξάγει επίσης έρευνες ad hoc για τη συλλογή περισσότερων πληροφοριών από τους καταναλωτές και τις οργανώσεις καταναλωτών σχετικά με συγκεκριμένες πτυχές των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Κατά την εξέταση των απόψεων των καταναλωτών, θα λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι τύποι καταναλωτών. Από την άποψη αυτή, θα δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο του ανοίγματος της αγοράς στους πλέον ευάλωτους καταναλωτές στις μεταβολές όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας⁹.

Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει μια πρόσκληση υποβολής προσφορών για την εξωτερική παροχή των υπηρεσιών αυτών κατά τα προσεχή έτη, η οποία θα ξεκινήσει το 2003. Θα δοθεί προτεραιότητα στην παραγωγή δεδομένων υψηλής ποιότητας και στο εύρος της κάλυψης.

4.3. Διατομεακή εξέταση οριζόντιων θεμάτων

Στην ενότητα αυτή, η Επιτροπή θα εξετάζει **οριζόντια θέματα** που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για όλες ή τις περισσότερες υπηρεσίες που καλύπτει η αξιολόγηση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο τακτικής τομεακής παρακολούθησης. Πρόκειται για θέματα όπως το άνοιγμα της αγοράς και η μεταρρύθμιση των βιομηχανιών δικτύου, η απασχόληση στις εν λόγω βιομηχανίες, η ολοκλήρωσή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο περιβαλλοντικός αντίκτυπός τους, η παραγωγικότητα και οι τεχνολογικές μεταβολές, ή ακόμη ο αντίκτυπός τους στην κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Αυτές οι εξετάσεις οριζόντιων θεμάτων θα παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες με σκοπό:

- i) την παροχή επιπλέον προστιθέμενης αξίας στην τομεακή αξιολόγηση και παρακολούθηση·
- ii) τη διεύρυνση του φάσματος των θεμάτων που καλύπτονται σε τακτική βάση στην πρώτη ενότητα των εκθέσεων οριζόντιας αξιολόγησης·
- iii) την ανάπτυξη νέων δεικτών και πηγών δεδομένων για την τακτική παρακολούθηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Για το σκοπό αυτό, θα ανατεθεί η διεξαγωγή εξωτερικών μελετών σε εμπειρογνώμονες. Κατά την προετοιμασία της τρίτης αυτής ενότητας των εκθέσεων και, σε βάση ad hoc, θα πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

⁹ Η ερμηνεία των ερευνών σχετικά με τους καταναλωτές θα πραγματοποιείται με ιδιαίτερη φροντίδα.

5. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η Επιτροπή θα αρχίσει να εκπονεί ετήσιες εκθέσεις εφαρμόζοντας την παρούσα μεθοδολογία από το φθινόπωρο του 2003 και μετά. Προτίθεται να αναπτύσσει και να προσαρμόζει την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία με βάση την κτηθείσα πείρα και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τις συμβολές των κρατών μελών, των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και οποιωνδήποτε άλλων ενδιαφερόμενων μερών. Το 2006, θα πραγματοποιηθεί μια πιο περιεκτική αξιολόγηση για να εξακριβωθεί εάν η προσέγγιση πληροί τους στόχους, με σκοπό μια ενδεχόμενη αναθεώρηση.

Στο τέλος του 2002, στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κάρντιφ, η Επιτροπή θα συντάξει ένα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, το οποίο θα περιέχει μια επικαιροποίηση της πρώτης οριζόντιας αξιολόγησης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που δημοσιεύθηκε πέρυσι. Η επικαιροποίηση αυτή θα συνίσταται σε:

- i) μια οριζόντια αξιολόγηση των επιδόσεων των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος βάσει των διαθέσιμων δεικτών·
- ii) μια νέα έρευνα των απόψεων των καταναλωτών σχετικά με την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, η οποία θα περιλαμβάνει επικαιροποίηση των αποτελεσμάτων και σύγκριση με εκείνα του Ευρωβαρομέτρου που δημοσίευσε η Επιτροπή το φθινόπωρο του 2000.

Παράρτημα

Τα ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα που θα περιέχονται στην έκθεση θα συλλέγονται από υφιστάμενες πηγές δεδομένων, χρησιμοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων συγκριτικών αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, και από μελέτες ad hoc. Επειδή η έλλειψη δεδομένων ενδέχεται να περιορίσει αυστηρά την αξιολόγηση, απαιτείται στενή συνεργασία με τους παρόχους δεδομένων – ιδίως τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Κατ' αρχήν, οι εξεταζόμενοι τομείς στα 15 κράτη μέλη θα περιλαμβάνουν:

- τις εναέριες μεταφορές: με κατάτμηση ανά μεταφορές ΕΕ / εκτός ΕΕ και ανά μεταφορές επιβατών / εμπορευμάτων·
- την ηλεκτρική ενέργεια: με κατάτμηση ανά βιομηχανικούς / οικιακούς χρήστες και ανά δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και λιανικής παροχής·
- το φυσικό αέριο: με κατάτμηση ανά βιομηχανικούς / οικιακούς χρήστες και ανά παραγωγή ή εισαγωγή, μεταφορά, διανομή και λιανική παροχή·
- τις ταχυδρομικές υπηρεσίες: με κατάτμηση ανά εσωτερικό ταχυδρομείο (δηλ. επιστολές συν διαφημιστικό ταχυδρομείο), διασυνοριακό ταχυδρομείο, εσωτερικά δέματα και διασυνοριακά δέματα·
- τις σιδηροδρομικές μεταφορές: με κατάτμηση ανά εσωτερικές / διασυνοριακές μεταφορές και ανά μεταφορές επιβατών / εμπορευμάτων·
- τις τηλεπικοινωνίες: με κατάτμηση ανά τοπικές, υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις και ανά διάφορα είδη πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στον τοπικό βρόχο·
- τις τοπικές και περιφερειακές συγκοινωνίες: με κατάτμηση ανά λεωφορεία / ελαφρά τρένα ή μετρό.

Ο παρακάτω κατάλογος δεικτών παρέχει ένα πλαίσιο για ανάλυση. Ορισμένοι δείκτες είναι διαθέσιμοι· άλλοι πρέπει να αναπτυχθούν. Επιπλέον, η συνάφεια και ο ορισμός τους θα ποικίλλουν από κλάδο σε κλάδο. Τέλος, λόγω της εξελικτικής φύσης των υπηρεσιών που παρέχονται από τις βιομηχανίες δικτύου, ο κατάλογος των δεικτών θα υπόκειται σε συνεχή αναθεώρηση. Κατ' αρχήν, θα δίδεται προτεραιότητα στις πηγές δεδομένων και στην υποδομή πληροφοριών που υπάρχουν ήδη. Ο παρακάτω κατάλογος βασίζεται στους επιθυμητούς δείκτες, εκ των οποίων ορισμένοι δεν είναι ακόμη διαθέσιμοι.

A. Ανάλυση του ανταγωνιστικού πλαισίου

- α) Δομή της αγοράς από την πλευρά της προσφοράς: θα χρησιμοποιούνται ποιοτικοί δείκτες για να προσδιοριστεί αν αναπτύσσεται ο ανταγωνισμός ανάμεσα στους παρόχους και αν εισέρχονται ανταγωνιστές στην απελευθερωμένη αγορά.
 - i) Ποσοστό της ζήτησης που έχει πράγματι ανοιχτεί στον ανταγωνισμό νομικώς.
 - ii) Ημερομηνία του πλήρους νομικού ανοίγματος της αγοράς.
 - iii) Προσδιορισμός της ταυτότητας του κατεστημένου φορέα.

- iv) Αριθμός των ανταγωνιστών στο τμήμα.
- v) Ποσοστό του πληθυσμού με δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων των x παρόχων στο τμήμα.
- vi) Μεριδίο της αγοράς του κατεστημένου φορέα στο τμήμα.
- vii) Δείκτες συγκεντρώσεως.
- viii) Διεθνοποίηση των εταιρειών.

Ορισμένοι άλλοι δείκτες θα παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη δομή και τη ρύθμιση της προσφοράς.

- i) Βαθμός κάθετης ενοποίησης του κατεστημένου φορέα και των άλλων ανταγωνιστών.
- ii) Ρυθμιστική αρχή: ταυτότητα, εξουσίες (δικαίωμα επιβολής αποφάσεων ή προστίμων, ρύθμιση εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων).
- iii) Βασική εγκατάσταση: προσδιορισμός της ταυτότητας, είδος πρόσβασης τρίτων (με ρύθμιση ή με διαπραγμάτευση και άλλα είδη πρόσβασης για συγκεκριμένα τμήματα του δικτύου) τόσο για τους εθνικούς όσο και για τους αλλοδαπούς ανταγωνιστές, είδη αδεσμοποίησης (λογιστική, διαχείριση, νομική, ιδιοκτησία).

Άλλοι δείκτες θα παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη τυχόν εμποδίων στην είσοδο (σε εγχώριο επίπεδο, μέσω του προσδιορισμού της ενδεχόμενης εισαγωγής διακρίσεων στην πρόσβαση, και σε διασυνοριακό επίπεδο). Ιδιαίτερη προσοχή θα δίδεται σε πιθανά προβλήματα διασύνδεσης μεταξύ δικτύων που οφείλονται είτε σε υλική ανεπάρκεια ή στην ατελέσφορη χρήση του διαθέσιμου δυναμικού.

- i) Τέλη πρόσβασης στο δίκτυο για τους εθνικούς και τους αλλοδαπούς ανταγωνιστές (συμπεριλαμβανομένων των τελών πρόσβασης για εισαγωγές, εξαγωγές και διαμετακομίσεις).
- ii) Δομή και διαφάνεια του μηχανισμού τιμολόγησης.
- iii) Χρόνος και κόστος για την παροχή πρόσβασης στο δίκτυο.
- iv) Ποσοστό της προσφοράς που εξασφαλίζεται από την πρόσβαση τρίτων.
- v) Εισαγωγές ως ποσοστό της εγχώριας κατανάλωσης.
- vi) Διασυνδέσεις ως ποσοστό του εγχώριου δυναμικού.
- vii) Δημοσιοποίηση του διαθέσιμου πλεονάζοντος δυναμικού.
- viii) Ποσοστό δυναμικού που αντιστοιχεί στον κατεστημένο φορέα (συμπεριλαμβανομένων των ενοποιημένων εταιρειών).

β) Δομή της αγοράς από την πλευρά της ζήτησης

Οι δείκτες θα αναλύουν εάν οι μεταβολές στη δομή της αγοράς έχουν επηρεάσει τη δομή της ζήτησης.

- i) Ανάπτυξη του τομέα από πλευράς ποιότητας.
- ii) Ποσοστό των καταναλωτών που έχουν αλλάξει πάροχο τουλάχιστον μία φορά κατά τα τρία τελευταία έτη στο τμήμα της αγοράς που έχει ανοιχτεί στον ανταγωνισμό.
- iii) Ελαστικότητα τιμών ζήτησης.

B. Επιδόσεις της αγοράς των βιομηχανιών δικτύου

- α) Οικονομικές επιδόσεις και επιδόσεις όσον αφορά την απασχόληση (λαμβανομένης υπόψη της περιφερειακής διάστασης όποτε είναι δυνατόν).
 - i) Συμβολή του τομέα στο ΑΕγχΠ.
 - ii) Συμβολή του τομέα στην απασχόληση.
 - iii) Εξέλιξη της απασχόλησης στον κατεστημένο φορέα.
 - iv) Εξέλιξη της απασχόλησης στον τομέα.
 - v) Παραγωγικότητα του τομέα όπως μετριέται με την παραγωγή ανά απασχολούμενο άτομο.
 - vi) Παραγωγικότητα του κατεστημένου φορέα όπως μετριέται με την παραγωγή ανά απασχολούμενο άτομο.
 - vii) Καινοτομία του τομέα όπως μετριέται με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τις προσπάθειες Ε&Α.
- β) Τιμή των υπηρεσιών
 - i) Εξέλιξη των τιμών στο εθνικό νόμισμα, σε πραγματικούς και ονομαστικούς όρους.
 - ii) Σχετικό επίπεδο των τιμών σε ευρώ σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ.
 - iii) Προσιτότητα της τιμής: τιμή των υπηρεσιών σε σχέση με τα εισοδήματα των καταναλωτών χαμηλών / μέσων εισοδημάτων (αναφορά σε καταναλωτές διαφορετικών εισοδηματικών τάξεων)¹⁰.
- γ) Ποιότητα των υπηρεσιών

Οι ποιοτικές πτυχές των υπηρεσιών που παρέχουν οι βιομηχανίες παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ποικίλλουν από κλάδο σε κλάδο. Οι δείκτες θα πρέπει επομένως να είναι προσαρμοσμένοι στην κατάσταση που επικρατεί στον κάθε τομέα. Οι παρακάτω δείκτες παρατίθενται ενδεικτικά. Το φάσμα των δεικτών θα διευρυνθεί σε συνάρτηση με τη διαθεσιμότητα δεδομένων.

¹⁰ Όταν θα αναφέρονται πληροφορίες σχετικά με καταναλωτές και χρήστες, θα διευκρινίζονται οι διαφορές ως προς το είδος των καταναλωτών, τις εισοδηματικές τάξεις ή την περιφερειακή τοποθεσία εφόσον θα το επιτρέπουν τα διαθέσιμα δεδομένα.

- i) Αξιοπιστία των υπηρεσιών
 - (1) Λεπτά/ώρες/ημέρες/εβδομάδες διακοπής ή καθυστέρησης στην παροχή των υπηρεσιών.
 - (2) Μερίδιο του πληθυσμού που εθίγη από τη διακοπή ή τις καθυστερήσεις στη διάρκεια ενός έτους.
 - (3) Χρόνος επισκευής μετά τις διακοπές παροχής υπηρεσιών ή μέση διάρκεια των προθεσμιών επισκευής.
- ii) Προσβιβασιμότητα
 - (1) Απαιτούμενος χρόνος για τη σύνδεση στο δίκτυο.
 - (2) Αριθμός ταχυδρομείων / γραμματοκιβωτίων ανά κάτοικο.
 - (3) Αριθμός θέσεων επιβατών (τρένα, αεροσκάφη) ανά κάτοικο.
 - (4) Πρόσβαση στις υπηρεσίες σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.
- iii) Ασφάλεια
 - (1) Αριθμός δυστυχημάτων σε σχέση με την απόσταση ή/και με τον αριθμό επιβατών.
 - (2) Δείκτες απόδοσης σχετικά με την ασφάλεια ανά τομέα.
- δ) Αντίκτυπος στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας
 - i) Πυκνότητα και εξέλιξη του δικτύου (π.χ. δημιουργία νέων ή κατάργηση αεροπορικών γραμμών).
 - ii) Ποσοστό του πληθυσμού που δεν έχει πρόσβαση στην υπηρεσία (αναφορά ανά γεωγραφικές περιοχές σε ενδοεθνικό επίπεδο).
- ε) Περιβαλλοντική διάσταση

Εφόσον ενδείκνυται, θα χρησιμοποιούνται δείκτες για την ανάλυση της περιβαλλοντικής διάστασης του ανοίγματος της αγοράς υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Παραδείγματος χάριν:

- i) Μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε σχέση με την ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ανά πηγή.
- ii) Μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε σχέση με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ανά πηγή.
- iii) Δείκτες της ακαθάριστης εσωτερικής κατανάλωσης ενέργειας ανά καύσιμο, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου.

Επιπλέον, θα αναπτυχθούν κατάλληλοι δείκτες στο μέλλον για τη μέτρηση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου του ανοίγματος της αγοράς, ειδικά όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταβολές στον τομέα των μεταφορών οι οποίες έχουν επιπτώσεις στο

περιβάλλον, όπως για παράδειγμα ο αντίκτυπος του ανοίγματος της αγοράς στις εναέριες μεταφορές επί των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και συμβατικών ατμοσφαιρικών ρύπων και ο αντίκτυπος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε διάφορους τομείς των μεταφορών επί της ενεργειακής αποδοτικότητας των επιμέρους μεταφορικών μέσων.

Γ. Αντίληψη των καταναλωτών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

- α) Γενική ικανοποίηση όσον αφορά τις υπηρεσίες.
- β) Ικανοποίηση όσον αφορά την τιμή και την ποιότητα.
- γ) Προβλήματα συμβάσεων ή πληροφόρησης μεταξύ των καταναλωτών και των παρόχων υπηρεσιών.
- δ) Δείκτες επίλυσης των διαφορών.
- ε) Αναφορά δυσκολιών για την αλλαγή παρόχων υπηρεσιών.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τομέας(-είς) πολιτικής: Εσωτερική αγορά

Δραστηριότητα(-ες): Αξιολόγηση των πολιτικών για την εσωτερική αγορά

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

1. ΓΡΑΜΜΗ(ΕΣ) ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ + ΤΙΤΛΟΣ(ΟΙ)

B5-3001 Εφαρμογή και ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς

A-7002 Τεχνική διοικητική βοήθεια που αφορά διάφορες δραστηριότητες

2. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1. Συνολική επιχορήγηση για τη δράση (Μέρος Β): 3,450 εκατ. ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)

2.2. Περίοδος εφαρμογής: 2003-2007

2.3. Συνολική πολυετής εκτίμηση των δαπανών:

(α) Χρονοδιάγραμμα πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων / πιστώσεων πληρωμών (δημοσιονομική παρέμβαση) (πρβλ. σημείο 6.1.1)

Εκατ. ευρώ (με ακρίβεια τριών δεκαδικών ψηφίων)

	Έτος 2003	2004	2005	2006	2007	Σύνολο
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	0,600	0,600	0,750	0,750	0,750	3,450
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)	0,300	0,600	0,675	0,750	1,125	3,450

(β) Τεχνική και διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης (πρβλ. σημείο 6.1.2)

ΠΑΥ						
ΠΠ						

Υποσύνολο α+β	Έτος 2003	2004	2005	2006	2007	Σύνολο
ΠΑΥ	0,600	0,600	0,750	0,750	0,750	3,450
ΠΠ	0,300	0,600	0,675	0,750	1,125	3,450

- (γ) Γενική δημοσιονομική επίπτωση των ανθρώπινων πόρων και των άλλων δαπανών λειτουργίας (πρβλ. σημεία 7.2 και 7.3)

ΠΑΥ/ ΠΠ	0,474	0,399	0,399	0,399	0,399	2,070
---------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ΣΥΝΟΛΟ α+β+γ	2003	2004	2005	2006	2007	Σύνολο
ΠΑΥ	0,924	0,924	1,074	1,074	1,074	5,070
ΠΠ	0,624	0,924	0,990	1,074	1,499	5,070

2.4. Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό και τις δημοσιονομικές προοπτικές

☒ Πρόταση συμβατή με τον υπάρχοντα προγραμματισμό.

Η πρόταση αυτή απαιτεί επαναπρογραμματισμό του σχετικού κεφαλαίου των δημοσιονομικών προοπτικών.

περιλαμβανομένης, ενδεχομένως, της προσφυγής στις διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας.

2.5. Δημοσιονομικές επιπτώσεις επί των εσόδων:

☒ Καμία δημοσιονομική επίπτωση (αφορά τεχνικά ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή ενός μέτρου)

Η

Δημοσιονομική επίπτωση – Η επίδραση επί των εσόδων έχει ως εξής:

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Είδος δαπάνης		Νέα	Συμμετοχή ΕΖΕΣ	Συμμετοχή υποψηφίων χωρών	Τομέας δημοσιονομικών προοπτικών
ΜΥΔ	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Αριθ. 3

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999 για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού, οι πιστώσεις που εγγράφονται στην παρούσα θέση προορίζονται για τη χρηματοδότηση δράσεων που διεξάγει η Επιτροπή δυνάμει των θεσμικών της προνομίων.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1. Ανάγκη κοινοτικής παρέμβασης

5.1.1. Επιδιωκόμενοι στόχοι

Σκοπός είναι να παράγονται ετήσιες αξιολογήσεις των επιδόσεων των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Οι αξιολογήσεις αυτές ζητήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο «Εσωτερική αγορά, καταναλωτές και τουρισμός» (1.03.2002). Με την προτεινόμενη μεθοδολογία θα αυξηθεί ο αριθμός των διαθέσιμων δεικτών για τη μέτρηση των επιπτώσεων των διαρθρωτικών μεταβολών στις βιομηχανίες δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος. Η μεθοδολογία θα επιτρέπει επίσης την τακτική παρακολούθηση των απόψεων των πολιτών όσον αφορά τις επιδόσεις των εν λόγω τομέων και τον αντίκτυπο του ανοίγματος της αγοράς.

5.1.2. Διατάξεις σχετικές με την εκ των προτέρων αξιολόγηση

Μια συνοπτική εκ των προτέρων αξιολόγηση (διαθέσιμη κατόπιν αιτήσεως) διενεργήθηκε από τη ΓΔ MARKT, η οποία βασίστηκε για το σκοπό αυτό σε πληροφορίες που παρασχέθηκαν από άλλες υπηρεσίες και στην τεχνική υποστήριξη της ΓΔ ECFIN.

Μια πρώτη οριζόντια αξιολόγηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας πραγματοποιήθηκε πέρυσι στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κάρντιφ (SEC (2001) 1998). Η πρώτη αυτή αξιολόγηση έδειξε ποιες ποσοτικές πληροφορίες ήταν διαθέσιμες και βοήθησε στην επισήμανση των ζητημάτων που θα πρέπει να καλυφθούν από τις μελλοντικές και περιοδικές αξιολογήσεις.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση εξέτασε τα ακόλουθα τρία κύρια ζητήματα:

- Πώς να διευρυνθεί σταδιακά το φάσμα των διαθέσιμων δεικτών, ιδίως όσον αφορά τις ποιοτικές πτυχές των επιδόσεων στους τομείς αυτούς;
- Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για την παραγωγή τακτικών και περιοδικών μετρήσεων των απόψεων των καταναλωτών για τις επιδόσεις της αγοράς;
- Πώς να διεξάγονται πολυφωνικές αξιολογήσεις προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών;

Η μεθοδολογία απαντά στα ερωτήματα αυτά ακολουθώντας διάφορα κριτήρια τα οποία αναφέρονται στο σχέδιο ανακοίνωσης.

5.2. Προβλεπόμενες δράσεις και λεπτομερείς όροι της δημοσιονομικής παρέμβασης

Οι ετήσιες εκθέσεις αξιολόγησης θα εκπονούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας του Κάρντιφ και θα υποβάλλονται στο Συμβούλιο «Εσωτερική αγορά», στο Συμβούλιο ECOFIN, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Οι αξιολογήσεις θα αποτελούνται από τρεις ενότητες οι οποίες θα αντιστοιχούν στις τρεις δράσεις που προβλέπονται στην αξιολόγηση:

1 μια ανάλυση των επιδόσεων των βιομηχανιών δικτύου που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, βασισμένη σε δείκτες·

2 μια έρευνα των απόψεων των καταναλωτών για τις επιδόσεις των τομέων αυτών και για τον αντίκτυπο του ανοίγματος της αγοράς·

3 μια ανάλυση ενός βασικού οριζόντιου θέματος που θα διευρύνει το φάσμα των διαθέσιμων δεικτών στο μέλλον.

Καλύπτονται όλα τα κράτη μέλη.

5.3. Μέθοδοι υλοποίησης

Η ανάλυση των επιδόσεων θα πραγματοποιείται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τις πληροφορίες που θα παρέχονται από τη σύμβαση τεχνικής βοήθειας.

Θα δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων δεικτών, η οποία θα επικαιροποιείται προσφεύγοντας σε εξωτερική τεχνική βοήθεια.

Η Επιτροπή θα καταρτίσει ερωτηματολόγια και μια συγγραφή υποχρεώσεων για την παρακολούθηση των απόψεων των καταναλωτών και τη διενέργεια εμπεριστατωμένων μελετών οριζόντιων θεμάτων που σχετίζονται με τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος. Για το σκοπό αυτό, θα συναφθούν δύο συμβάσεις-πλαίσια για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων αυτών σε τακτική βάση.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

6.1. Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στο Μέρος Β - (για τη συνολική περίοδο προγραμματισμού)

6.1.1. Δημοσιονομική παρέμβαση

ΠΑΥ (σε εκατ. ευρώ με ακρίβεια τριών δεκαδικών ψηφίων)

Κατανομή	2003	2004	2005	2006	2007	Σύνολο
Δράση 1 Οριζόντιες μελέτες	0,200	0,200	0,250	0,250	0,250	1,150
Δράση 2 Έρευνες για τους καταναλωτές	0,400	0,400	0,500	0,500	0,500	2,300
ΣΥΝΟΛΟ	0,600	0,600	0,750	0,750	0,750	3,450
	2003	2004	2005	2006	2007	Σύνολο
1) Τεχνική και διοικητική βοήθεια						
α) Γραφεία τεχνικής βοήθειας						
β) Άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια: - εσωτερική: - εξωτερική: <i>από την οποία για τη δημιουργία και συντήρηση ηλεκτρονικών συστημάτων διαχείρισης</i>						
Υποσύνολο 1						
2) Δαπάνες στήριξης						
α) Μελέτες						
β) Συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων						
γ) Πληροφόρηση και δημοσιεύσεις						
Υποσύνολο 2						
ΣΥΝΟΛΟ						

6.2. Υπολογισμός του κόστους ανά προβλεπόμενο μέτρο στο Μέρος Β (για τη συνολική περίοδο προγραμματισμού)

ΠΑΥ (σε εκατ. ευρώ με ακρίβεια τριών δεκαδικών ψηφίων)

Κατανομή	Είδος αποτελεσμάτων (σχέδια, φάκελοι)	Αριθμός αποτελεσμάτων (σύνολο για τα έτη 1...n)	Μέσο μοναδιαίο κόστος	Συνολικό κόστος (σύνολο για τα έτη 1...n)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Δράση 1</u> <i>Οριζόντιες μελέτες</i>	Εκθέσεις	5	0,230	1,150
<u>Δράση 2</u> <i>Έρευνες για τους καταναλωτές</i>	Εκθέσεις ερευνών	5	0,460	2,300
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ				3,450

7. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

7.1. Επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους

Είδος θέσης		Προσωπικό στο οποίο θα ανατεθεί η διαχείριση της δράσης με χρήση των υπαρχόντων ή/και πρόσθετων πόρων		Σύνολο	Περιγραφή των εργασιών που απορρέουν από τη δράση
		Αριθμός μόνιμων θέσεων	Αριθμός έκτακτων θέσεων		
Μόνιμη ή έκτακτοι υπάλληλοι	A	2		3	Κατάρτιση ερωτηματολογίων, συγγραφών υποχρεώσεων για τις μελέτες, διαχείριση συμβάσεων, ανάλυση των αποτελεσμάτων και κατάρτιση της έκθεσης αξιολόγησης
	B	0,5			
	C	0,5			
Άλλοι άνθρωποι πόροι					
Σύνολο		3		3	

7.2. Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις των ανθρώπινων πόρων

Είδος ανθρώπινων πόρων	Ποσό σε ευρώ	Μέθοδος υπολογισμού *
Μόνιμοι υπάλληλοι Έκτακτο προσωπικό	324 000 0	Ετήσιο μέσο κόστος ενός μόνιμου υπαλλήλου* αριθμό μόνιμων υπαλλήλων : 108 000 € * 3 μόνιμους υπαλλήλους = 324 000 €
Άλλοι άνθρωποι πόροι (προσδιορίστε τη γραμμή του προϋπολογισμού)	0	
Σύνολο	324 000	

Τα ποσά αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες για δώδεκα μήνες.

7.3. Άλλες διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τη δράση

Γραμμή του προϋπολογισμού (αριθμός και τίτλος)	Ποσό σε ευρώ	Μέθοδος υπολογισμού
Συνολική χορήγηση (Τίτλος A7) A07002 – Τεχνική βοήθεια A0701 – Αποστολές A07030 – Συνεδριάσεις A07031 – Επιτροπές υποχρεωτικής γνωμοδότησης A07032 – Επιτροπές μη υποχρεωτικής γνωμοδότησης A07040 – Διασκέψεις A0705 – Μελέτες και παροχή συμβουλών Άλλες δαπάνες (να προσδιορισθούν)	450 000	150 000 € για το πρώτο έτος + (75 000 € * 4 έτη)
Συστήματα πληροφόρησης (A-5001/A-4300)		
Άλλες δαπάνες - Μέρος Α (να προσδιορισθούν)		
Σύνολο		

Τα ποσά αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες για δώδεκα μήνες.

I.	Ετήσιο σύνολο (7.2 + 7.3)	0,324 εκατ. €
II.	Διάρκεια της δράσης	5 έτη
III.	Συνολικό κόστος της δράσης (I x II)	1,620 εκατ. €

8. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

8.1. Ρυθμίσεις παρακολούθησης

Δεν εφαρμόζεται.

8.2. Ρυθμίσεις και χρονοδιάγραμμα για την προγραμματισμένη αξιολόγηση

Η προτεινόμενη μεθοδολογία θα αναθεωρηθεί και θα αξιολογηθεί το 2006.

9. ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Οι προαναφερόμενες συμβάσεις-πλαίσια θα ανατεθούν μέσω ανοικτών διαδικασιών υποβολής προσφορών.